

4. klase – **Maizes valoda**

SR – Zina kā var iegūt informāciju no dažādiem avotiem, prot strādāt ar literāru tekstu un video.

1. uzdevums. Lasi tekstu un aizpildi tabulu, pie pareizās atbildes liec "x"!

Cilvēki maizi ēda jau krietnā senatnē – pirms vairākiem tūkstošiem gadu. Sākotnēji cilvēki ēda nepārstrādātus graudus, bet vēlāk tos saberza, pievienoja ūdeni un ieguva ko līdzīgu mīklai. Tad cilvēki mēģināja no šīs mīklas izveidot plāceņus un tos apcept. Tā radās pirmā maize. Tomēr pagāja ļoti ilgs laiks, līdz sāka gatavot maizi no raudzētas mīklas.

Par maizes nozīmi latvieša dzīvē stāsta gan pasakas, gan tautasdziesmas, gan sacerētās dziesmas. Tautas dainās maize kopā ar citām tautas pamatvērtībām – darbu, zemi, sauli – tiek bagātīgi cildināta. Godbijīga attieksme pret maizi ir arī sakāmvārdos un ticējumos. Katrs latvietis zināja, ka tam, kurš maizi zemē met, drīz tās var pietrūkt. Arī pati maizes ēšana saistīta ar noteiktām tradīcijām – maizi ēdot, neviens nedrīkstēja iet ārā no istabas, lai māju neatstātu bez svētības.

Sentēvu maizes cepšanas tradīcijas tiek glabātas un nodotas no paaudzes uz paaudzi.

Arī šodien daudzi paši cep mājās maizi.

Šodien maiznieku darbā ir ienākušas dažādas modernās tehnoloģijas un pati maizes gatavošana kļuvusi krietni vienkāršāka. Tomēr senās tradīcijas un maizes cepšanas noslēpumi tiek turēti godā. Latvijā ir dažādas ceptuves, kurās maizi gatavo pēc senajām senču tradīcijām un receptēm, jo tas maizi padara atšķirīgu un īpašu.

APGALVOJUMS	JĀ	NĒ
1. Cilvēki maizi sāka ēst pavisam nesen.		
2. Pirmā maize līdzinājās apceptiem plāceņiem.		
3. Par maizi latviešu dzīvē varam uzzināt gan pasakās, gan tautasdziesmās.		
4. Sentēvu maizes cepšanas tradīcijas tiek nodotas no paaudzes paaudzei.		
5. Šodien maizes cepšana ir kļuvusi krietni sarežģītāka, jo ienākušas modernās tehnoloģijas.		

2.uzdevums. Noskaties filmiņu par maizes ceptuvi "Lāči" un atbilde uz jautājumiem! (<https://www.youtube.com/watch?v=5Cwg2o98ML0>)

- Kā sauc maizes ceptuvi, kurā cep rupjmaizi pēc sentēvu tradīcijām un receptēm?

- Kā sauc maiznieku?

- Kā sauc trauku, kurā mīca mīklu maizes cepšanai?

- Kur cep maizi?

- Ar kādu malku kurina krāsni?

- Cik ilgi tiek cepta rudzu maize?

Paldies par šīs dienas paveikto darbu!

